

SAYIN CUMHURBAŐKANI'NA
GEZİ PARKI PROTESTOLARIYLA İLGİLİ
BİLGİ NOTU

06.06.2013

Av. Metin Feyziođlu
Türkiye Barolar Birliği Başkanı

SAYIN CUMHURBAŞKANINA YAYGIN TOPLUMSAL GÖSTERİLERLE İLGİLİ ÖN BİLGİ NOTU

I. YÖNETİCİLERİN ALGILAMASI

1. Çok çeşitli düzeylerde yöneticilerle (mülki amir, polis amiri, savcı vs.) yapılan görüşmelerde, olayların yanlış algılandığı anlaşılmıştır.
2. Yöneticilerin anlamlı bir kısmı, göstericilerin büyük çoğunluğunun provokatörlerden oluştuğu, masum kişilerin de etki altında protestolara katıldığı düşüncesindedirler.
3. Bu algı veya düşünce, soruna yanlış teşhis konulmasına, dolayısıyla yanlış yöntemler uygulanmasına, gerilimi arttıracak, polis şiddetini körükleyecek beyanlarda bulunulmasına sebebiyet vermektedir.
4. Oysa bu gösterilere katılanların büyük kısmının daha önce hiçbir gösteriye katılmadığı, hiçbir dernekle veya partiyle organik bağlarının bulunmadığı görülmektedir. Göstericilerin her birinin kendine göre bir sebebi olmakla birlikte ortak paydaları; özgürlük, ciddiye alınmayı istemek, özel hayatına ve yaşam biçimine müdahale edilmesini istememek vs.dir. Vb. ve bunun gibi beklentilerdir.

II. POLİS ŞİDDETE

A. ŞİDDETE BAŞVURAN İLE ŞİDDETE BAŐVURMADAN PROTESTO HAKKINI KULLANAN ARASINDA FARK GÖZETMEYEN BAKIŐ AŐISI

1. Sahada görev yapan polis memurları ve onların başlarındaki amirler, slogan atan veya sadece alanda bulunmak suretiyle protestoya katılanlar ile kamu malına zarar verenler, taş atanlar vs. arasında bir fark görmemektedir.
2. Yapılan uygulamalardan anlaşıldığı üzere polisin gözünde maalesef bu ikisi de eşit derecede zararlıdır.

B. YAKALANAN GÖSTERİCİLERİN DÖVÜLMESİ

1. Polis, yakaladığı göstericileri acımasızca dövmetedir. Polis tarafından yakından uygulanan fiziksel şiddet sebebiyle yaralananların sayısı yüzleri geçmiştir.
2. Polisin herkesin gözü önünde fütursuzca uyguladığı bu şiddet, meydanlara daha çok kişinin çıkmasına neden olmakta, polis ile halk arasında bir nefret duvarı inşa edilmektedir.

C. GAZ BOMBALARI

1. Olayları körükleyen en önemli etken, polisin sorumsuzca gaz bombası kullanmasıdır. Polisin, şiddete başvuran kitleleri dağıtmak için değil, şiddete başvuran – başvurmayan ayrımı yapmaksızın sokakta bir arada gördüğü herkese, adeta “cezalandırma” düşüncesiyle gaz bombası atmasıdır.

2. Bizzat ziyaret ettiğimiz hastanelerde hekimler, yere sıkılan gaz bombası fişeklerinden sıçrayan şarapnel parçalarıyla kişilerin yaralandıklarını ifade etmişlerdir. Bu tür yaralanmaların sayısı yüzleri bulmaktadır.
3. Asla kişilere doğrultulmaması gereken gaz bombası tüfekleri, yere paralel şekilde ve kişiler hedef gösterilerek kullanılmaktadır. Buna dair yüzlerce fotoğraf ve video kaydı vardır. Gaz bombalarının namludan fırlayan çekirdek kısmı, vücuda isabet ettiğinde ağır yaralanmalara ve ölümlere sebebiyet vermektedir. Gaz bombalarının kişiler hedef alınarak atılması, kitleyi zararsız bir şekilde dağıtmayı değil, kitleyi oluşturan bireylere zarar vermeyi amaçlamaktadır.
4. Pek çok sefer gaz bombaları, kitleye dağılacak yer bırakmadan dört bir taraftan atılmıştır. Bu da amacın kitleyi dağıtmak değil, keyfi bir şekilde cezalandırmak olduğunu göstermektedir.

D. RÜTBE VE SİCİLLERİN GİZLENMESİ, SİVİL KIYAFETLİ POLİSLERİN AYIRT EDİCİ İŞARET OLMASIZIN GÖREV YAPMASI

1. Sahada görev yapan pek çok polis memurunun sicillerini, amirlerinin ise rütbelerini ve sicillerini gizledikleri görülmüştür. Sicil ve rütbe, yetkilerin kötüye kullanılması durumunda sorumlu kişilerin tesbitini sağlar. Bunların gizlenmesi, sorumluluğa sebebiyet verecek davranışların gerçekleştirileceğinin peşinen kabul edildiği ve yaptırımdan korunmak için tedbir alındığını göstermektedir.

2. Sivil kıyafetli şahısların, ellerinde sopalarla, üniformalı polislerin arasında sokaklarda dolaştığı, halka karşı şiddet uyguladığı duyumları alınmaktadır. Böyle bir tevatürün dahi kamu düzenini ne kadar derinden sarsacağı ortadayken, İzmir’de durum fotoğrafla tesbit edilmiştir. Devletin polisini, eli sopalı zorbalarla yan yana yürütmek kuşkusuz yetkilerin ağır şekilde kötüye kullanılmasıdır; suçtur. Bu kişiler polis olsalar bile, polisin ve zorbaların yan yana yürüdüğü görüntüsü, kamu vicdanını derinden yaralamış, kamu düzenini bozmuştur.

E. GÖZALTILAR

1. Barışçıl protesto gösterileri yapanlar ile seyirciler, oradan geçenler, işine veya evine gidenler, alışveriş yapanlar yan yana bulunmaktadır. Bazen bu grupların içine provokatörler de sızmaya çalışmaktadır.
2. Polis, hiçbir ayırım gözetmeksizin sokakta gördüğü kalabalıkları gaz bombası atarak onları belli bir yöne doğru kaçırmakta, sonra peşlerinden giderek sığındıkları alışveriş merkezlerinde veya kafelerde yakalamakta ve yakaladıktan sonra şiddet uygulamaktadır. Bu sırada tesadüfen orada bulunanlar da yakalanmakta ve şiddet görmektedir.
3. Dolayısıyla polis merkezlerine 3 grup insan götürülmektedir:
  - Barışçıl gösteri hakkını kullananlar (büyük grup)
  - Tesadüfen orada bulunanlar
  - Barışçıl gösteri yapanların arasına girmiş provokatörler

Bu üç grup içinde gözaltına alınmaktan gerçek anlamda rahatsızlık duymayanlar kanaatimizce provokatörlerdir. Çünkü polis, keyfi gözaltılarla ortamı gerginleştirerek onların amacına hizmet etmektedir.

F. TWEETER GÖZALTILARI

1. Sayın Başbakanın tweeter ile ilgili beyanları ve sosyal medyayı toplumlar açısından sakıncalı gören açıklamalarını takiben İzmir’de tweeter mesajı atan bazı gençlerin gözaltına alınması büyük rahatsızlık yaratmıştır.
2. Bu gençlerin gözaltına alınmalarına dayanak olduğu söylenen mesajlardan bazıları şunlardır:

-Direniş için kullanılacak wi-fi şifrelerini veriyoruz : Barışçıl gösteri hakkının organize edilmesi için wi-fi şifresi vermek suç değildir.

- “19.30’da Gündoğdu Meydanında buluşuyoruz”: Meydanda buluşmak suç değildir.

- “Lozan Meydanı ve Kıbrıs Şehitleri Caddesinde polis var, gitmeyin”: Halka şiddet uygulayan polisten uzak durulması uyarısının yapılması suç değildir.

- “Gündoğdu Meydanına biber gazı atıldı, buraya gelmeyin”: Meydana biber gazı atıldığının bilgisinin verilmesi ve vatandaşların uyarılması temel bir insanlık görevidir.

- “Tomalar gidiyor gaz sıkıyor, sopayla vuruyorlar”: Suç olan polis şiddetinin duyurulması değil, polisin şiddet uygulamasıdır.

3. Bu mesajları atan gençlerin gözaltına alınması, barışçıl gösterileri yapan kitlenin özgürlük talebinin anlaşılmadığını göstermektedir.
4. Aralarında hiçbir örgütsel veya ideolojik bağ bulunmayan insanların bir araya gelmesini sağlayan sosyal medyanın hedef alınması; sosyal medyayı kullanan kişilerin gözleri korkutularak, gösterilere katılanların organize olmalarının önlenmek istediği algısını yaratmaktadır.

G. SİYASİ İKTİDARIN TEMSİLCİLERİNİN BEYANATLARI

Halkın %50'sinin evde zor tutulduğuna, istenirse meydanlara beş yüz bin kişinin sürülebileceğine, gösteri yapanların üç beş çapulcu olduğuna dair göstericileri aşığılayan, halkın bir kesimini diğer kesimi aleyhine tahrik etmeye elverişli beyanların şiddeti körüklediği açıktır. 5.06.2013 tarihinde Rize'de basın açıklaması yapmak isteyen çoğu kız 30 kadar gencin yaklaşık 500 kişi tarafından kovalanarak bir binada kıştırılması, binanın saatlerce taşlanması ve içeridekilerin linç edilmek istenmesi tüyler ürperten bir durumdur. Polisin uzun süre müdahale etmemesi ise, ayrıca ve titizlikle soruşturulması gereken bir konudur. Bir kişinin dahi bu linç girişimi sırasında ölmesinin yurtda önlenmesi son derece güç yeni hareketlere neden olabileceği maalesef öngörülmemiştir.

III. ŞİDDETE BAŞVURAN, BUNA GÖZ YUMAN, AZMETTİREN VEYA TEŐVİK EDEN KAMU GÖREVLİLERİ VE YÖNETİCİLER HAKKINDA SORUŐTURMA AÇILMASI, İDARİ İŐLEM YAPILMASI

Şiddete başvuran, buna göz yuman, azmettiren veya teŐvik eden kamu görevlileri ile yöneticiler hakkında bir an önce adli ve idari soruŐtırmalar baŐlatılmalıdır. Polis tarafından uygulanan şiddete mazeret üretmek yerine, önce adli ve idari mekanizmalar etkili şekilde çalıştırılmalı, sonra bunun sosyolojik sebepleri incelenmelidir.

İçeriği suç teŐkil etmeyen tweeter mesajı atan gençleri soruŐtırmak konusunda gösterilen hız, masum gösteri yapan, temel hakkını kullanan yurttaŐları döven, yaralayan, belki de öldüren kamu görevlileri hakkında da gösterilmelidir.

Kısa, orta ve uzun vadede demokratikleŐme ve hukuk devleti yolunda atılması gereken adımlar konusunda her türlü desteği vermek görevimizdir.

Saygılarımla arz ederim.

Avukat Profesör Dr. Metin FEYZİOđLU

Türkiye Barolar Birliği Başkanı

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NDEN YETKİLİLERE ve YURTTAŞLARA ÇAĞRI

1. İstanbul'da, şehri ve çevreyi koruma bilinciyle demokratik haklarını kullanarak barışçıl bir protesto yapan yurttaşların gaz, cop ve tazyikli suyla dağıtılması, ülkenin belli başlı şehirlerinde kitlesel gösterilere sebep olmuştur.
2. Başlıca görevi halkın can ve mal güvenliğini korumak olan polisin bu masum gösterilerde halka karşı şiddet uygulaması; hükümet yetkililerinin göstericileri küçümseyen, aşağılayan, hatta hedef gösteren açıklamaları, protestoların daha da yaygınlaşmasına sebebiyet vermektedir.
3. Emniyet güçlerinin, asla insana doğrultulmaması gereken gaz bombalarını özellikle insanları hedef alarak attıkları, yakaladıkları göstericileri ağır şekilde dövdükleri üzülen gözlemlenmektedir.
4. Diğer yandan giderek tırmanan kitlesel gösterileri fırsat bilen bir takım provokatörler, polise karşı şiddete başvurmakta, kamu mallarını tahrip etmektedir.
5. Ne var ki emniyet güçlerinin; şiddete yönelen bir kısım provokatörlerle, barışçıl gösteri hakkını kullanan ve hatta tesadüfen orada bulunanlar arasında hiçbir ayırım yapmaksızın, alanda gördüğü kişileri yakalayıp polis merkezlerine götürdüğü izlenmektedir.
6. Demokratik protesto hakkını kullanan masum halk çoğunluğu, hem polisten hem göstericilerin arasına sızan provokatörlerden korkar hale gelmiştir.
7. Hukuk adeta askıya alınmış, hukuk dışı uygulamalar olağanlaşmıştır. Polis ve halk birbirine nefretle bakar hale getirilmek üzeredir.
8. Hukukun üstünlüğü ve insan hakları ağır saldırı altındadır. Demokratik bir hukuk devletinde asla olmaması gereken bu yaşananlar, Türkiye Cumhuriyeti'ne yakışmamakta; toplumsal dokuda kalıcı yaralar açmaktadır.
9. Hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmakla görevli olan Türkiye Barolar Birliği olarak, kamusal erki temsil konumunda olan tüm yetkilileri:
  - Hukuk dışı uygulamalara derhal son verilmesini sağlamaya;
  - Yurttaşlara şiddet uygulayan, buna azmettiren veya göz yuman kamu görevlileri hakkında gerekli işlemleri etkili bir şekilde başlatmaya ve bunu halka ilan etmeye davet ediyoruz.
10. Demokratik gösteri haklarını hukuk çerçevesinde kullanan yurttaşlarımızın da aralarına sızmaya çalışan provokatörlere izin vermeyeceklerine, her hal ve şartta şiddetten uzak duracaklarına ve sağduyuyu elden bırakmayacaklarına inanıyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
BAŞKANLIĞI

3 HAZİRAN 2013 TARİHİNDE POLİSİN ATTIĐI GAZ BOMBASI SONUCUNDA AĞIR YARALANAN ANKARA BAROSU AVUKATI SARPİR GÜRCAN

3 HAZİRAN 2013 TARİHİNDE POLİSİ ŞİDDETİNE UĞRAYAN ANKARA BAROSU STAJYER AVUKATI EDA AYŞEGÜL AKYOL

**31 MAYIS 2013 TARİHİNDE
POLİSİ ŞİDDETİNE UĞRAYAN
ESKİŞEHİR BAROSU AVUKATI
ALPER CAN AYKAÇ**

**31 MAYIS 2013 TARİHİNDE
POLİSİ ŞİDDETİNE UĞRAYAN
ESKİŞEHİR BAROSU AVUKATI
AYŞEGÜL KUMAŞ**

**ELLERİNDE HERHANGİ BİR SİLAH, SOPA VS. BULUNMAYAN GÖSTERİCİLERE
POLİS MÜDAHALESİ**

POLİS KALABALIĞI BİBER GAZIYLA DAĞITIYOR

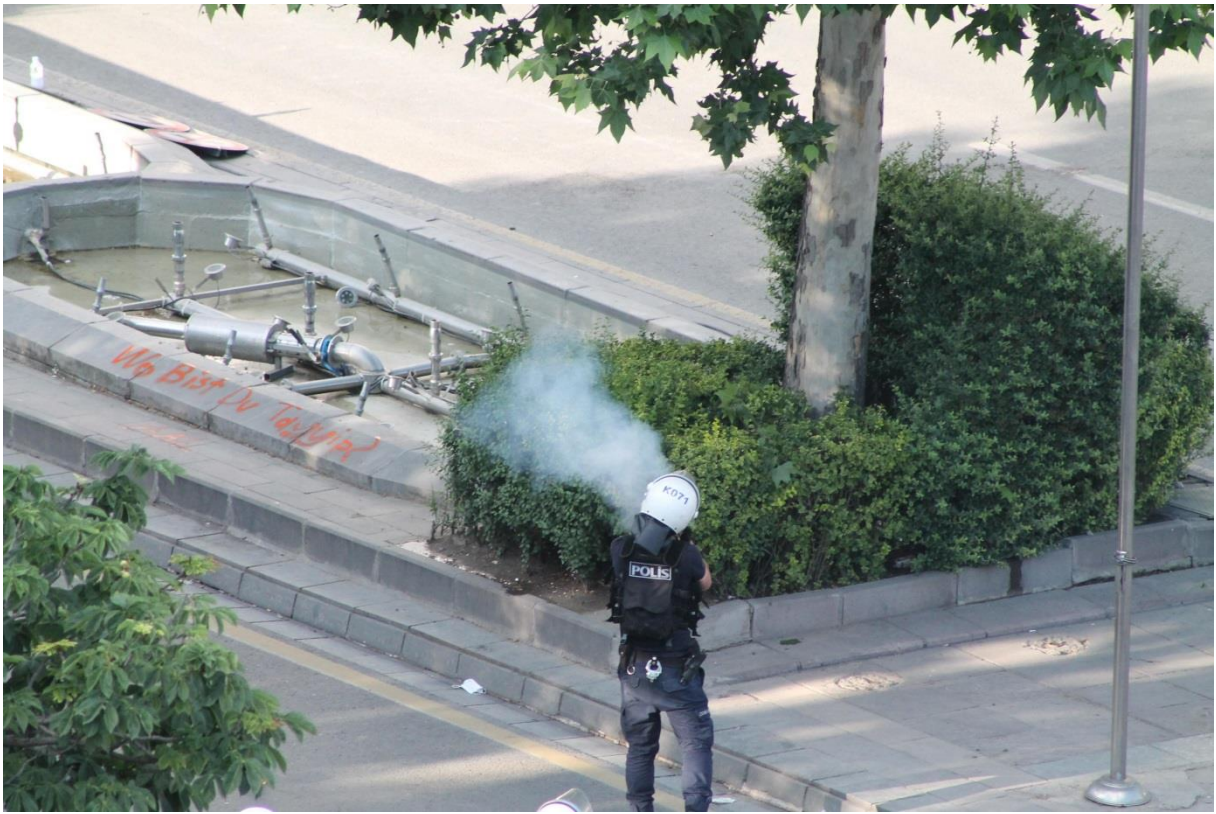

BİBER GAZINDAN ETKİLENEN VATANDAŞLAR ÇEVREDEKİ BİNALARA SİĞİNMEYE ÇALIŞIYOR

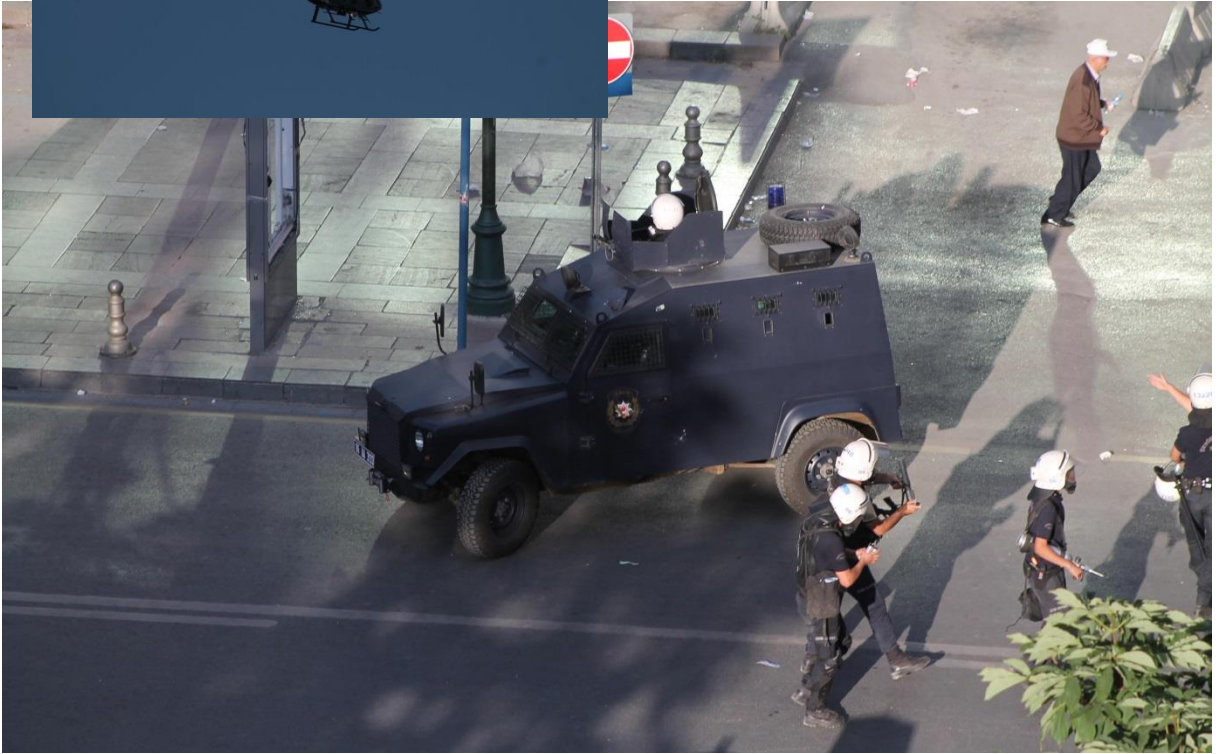
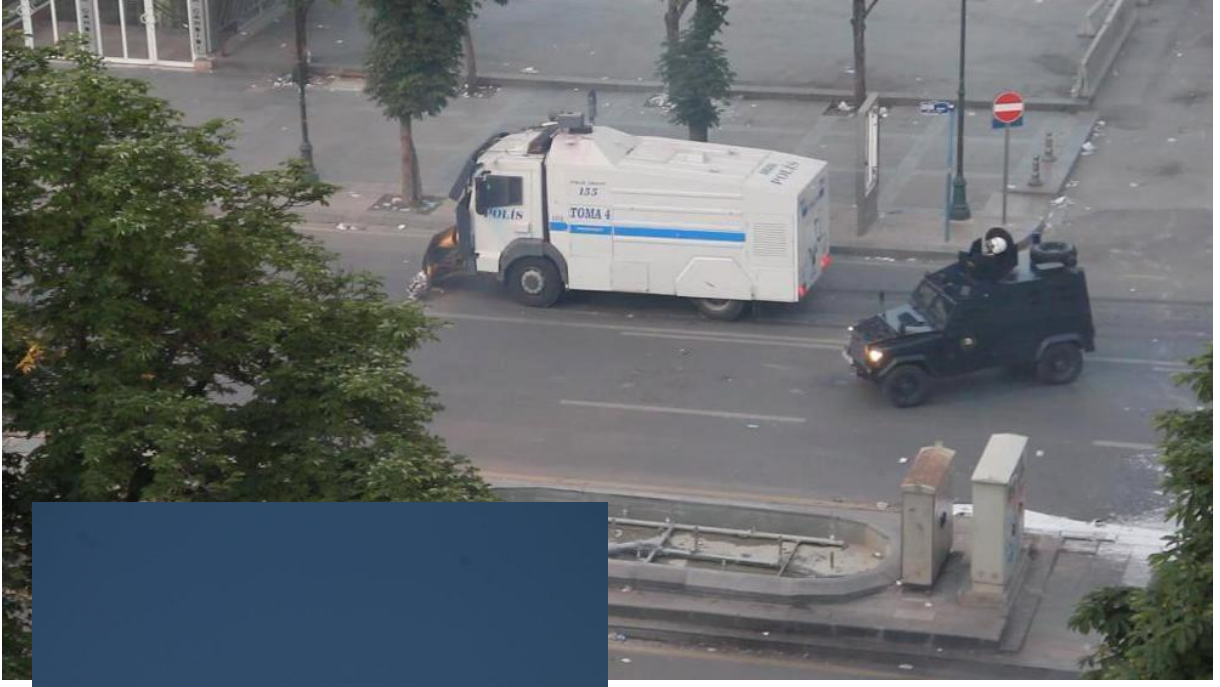

POLİS BİBER GAZINI HEDEF ALARAK ATEŞLİYOR

POLİS ORANTISIZ GÜÇ KULLANIMINI ARTIRARAK SÜRDÜRÜYOR

SOKAKLARDAKİ YOĞUN BİBER GAZI VE KARGAŞA NEDENİYLE AMBULANS SOKAKLARA GİREMEDİĞİNDEN, YARALILARA GÖNÜLLÜLERİN KURDUĞU SEYYAR REVİRLERDE HEKİMLER TARAFINDAN ACİL MÜDAHALE YAPILIYOR

AVUKATLARIN, HEKİMLERİN VE YARALILARIN BULUNDUĞU ANKARA BAROSU EĞİTİM MERKEZİ DE POLİS SALDIRISINA UĞRUYOR VE YARALILARA ACİL MÜDAHALE YAPILAN MERKEZE BİBER GAZIYLA MÜDAHALE EDİLİYOR

